

**GEYMIFIKATSIYA – ZAMONAVIY MAKTABGACHA TA’LIM
PARADIGMASINING MUHIM ELEMENTI SIFATIDA**

Avezova Mastura Qahramon qizi

Maktabgacha ta’lim yo’nalishi 1-kurs magistranti

Urganch davlat pedagogika instituti

masturaavezova38@gmail.com

+998 88 923-02-27

Annotatsiya

Ushbu maqolada maktabgacha ta’lim tizimini modernizatsiya qilish sharoitida geymifikatsiya (ta’limni o’yinlashtirish) texnologiyasining o’rni va ahamiyati yoritilgan. Muallif zamonaviy ta’lim paradigmasida an’anaviy metodlardan shaxsga yo’naltirilgan va interfaol yondashuvlarga o’tish zaruratini asoslab beradi. Maqolada geymifikatsiyaning maktabgacha yoshdagi bolalarning diqqati, motivatsiyasi, mantiqiy fikrlashi va ijtimoiylashuv ko’nikmalarini rivojlantirishdagi psixologik va pedagogik imkoniyatlari tahlil qilingan. Shuningdek, ta’lim jarayoniga o’yin elementlarini (raqamli va an’anaviy) tizimli integratsiya qilish bo’yicha amaliy tavsiyalar berilgan. Tadqiqot xulosalari maktabgacha ta’lim tashkilotlari tarbiyachilari va soha mutaxassislari uchun metodik manba bo’lib xizmat qilishi mumkin.

Аннотация

В данной статье раскрывается роль и значение технологии геймификации (игрофикации обучения) в условиях модернизации системы дошкольного образования. Автор обосновывает необходимость перехода от традиционных методов к личностно-ориентированным и интерактивным подходам в современной образовательной парадигме. В статье анализируются психологические и педагогические возможности геймификации в развитии внимания, мотивации, логического мышления и навыков социализации у детей дошкольного возраста. Также представлены практические рекомендации по системной интеграции игровых элементов (цифровых и традиционных) в образовательный процесс. Результаты исследования могут служить методическим источником для воспитателей дошкольных образовательных организаций и специалистов данной области.

Abstract

This article highlights the role and significance of gamification (game-based learning) technology in the context of modernizing the preschool education system. The author substantiates the need to shift from traditional methods to learner-centered and interactive approaches within the modern educational paradigm. The paper analyzes the psychological and pedagogical potential of gamification in developing attention, motivation, logical thinking, and socialization skills in preschool children. It also provides practical recommendations for the systematic integration of game elements (both digital and

traditional) into the educational process. The findings of the study can serve as a methodological resource for preschool educators and specialists in the field.

Kalit soʻzlar

geymifikatsiya, maktabgacha taʼlim, taʼlim paradigmasi, oʻyinlashtirish, motivatsiya, interfaol metodlar, bola shaxsi, raqamli taʼlim.

Bugungi kunda maktabgacha taʼlim tizimi jadal ravishda yangilanib, anʼanaviy yondashuvlardan voz kechib, innovatsion va bola shaxsiga yoʻnaltirilgan metodlarni joriy etishga ehtiyoj ortib bormoqda. Shu nuqtai nazardan, geymifikatsiya — yaʼni taʼlim jarayoniga oʻyin elementlarini kiritish texnologiyasi — dolzarb pedagogik vositalardan biri sifatida maydonga chiqmoqda. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun oʻyin faoliyati tabiiy ehtiyoj hisoblanadi. Aynan shu sababli oʻyin orqali berilgan bilim va koʻnikmalar bolalar tomonidan osonroq qabul qilinadi va mustahkamroq oʻzlashtiriladi. Geymifikatsiya jarayonida ball yigʻish, bosqichlardan oʻtish, mukofotlash, rolli oʻyinlar kabi elementlardan foydalanish bolalarda qiziqish uygʻotadi hamda ularni faol ishtirok etishga undaydi. Mazkur yondashuv nafaqat bilim berish, balki bolalarning kognitiv va ijtimoiy

rivojlanishiga ham ijobiy taʼsir koʻrsatadi. Jumladan, geymifikatsiya bolalarning diqqatini jamlash, muammoli vaziyatlarni hal qilish, mantiqiy fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish koʻnikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, jamoaviy oʻyinlar orqali hamkorlik qilish, muloqotga kirishish va ijtimoiylashuv jarayoni ham faollashadi.

Zamonaviy taʼlim muhitida geymifikatsiya faqat anʼanaviy oʻyinlar bilan cheklanib qolmay, balki raqamli texnologiyalar yordamida ham amalga oshirilmoqda. Interaktiv ilovalar, taʼlimiy oʻyin dasturlari va multimediali vositalar orqali bolalarning bilim olish jarayoni yanada qiziqarli va samarali tus oladi. Biroq bu jarayonda pedagogning roli muhim boʻlib, u oʻyin elementlarini maqsadga muvofiq tanlashi va ularni taʼlim mazmuni bilan uygʻunlashtira olishi lozim. Xulosa qilib aytganda, geymifikatsiya maktabgacha taʼlim samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi kuchli pedagogik vosita hisoblanadi. Uni toʻgʻri va tizimli qoʻllash orqali bolalarda nafaqat bilim, balki hayotiy koʻnikmalarni ham shakllantirish mumkin. Shuning uchun ham zamonaviy pedagoglar ushbu yondashuvni chuqur oʻrganib, amaliyotda keng qoʻllashlari maqsadga muvofiqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karl M. Kapp – The Gamification of Learning and Instruction: Game-Based Methods and Strategies for Training and Education. San Francisco: Pfeiffer, 2012. — Geymifikatsiyaning nazariy asoslari va taʼlimdagi qoʻllanilishi keng yoritilgan.

2. Jane McGonigal – Reality Is Broken: Why Games Make Us Better and How They Can Change the World. New York: Penguin Press, 2011. — Oʻyinlarning inson motivatsiyasi va oʻrganish jarayoniga taʼsiri haqida muhim gʻoyalar berilgan.

3. Sebastian Deterding, Dixon D., Khaled R., Nacke L. – From Game Design Elements to Gamefulness: Defining “Gamification”. Proceedings of the 15th International Academic

MindTrek Conference, 2011. — Geymifikatsiya tushunchasining ilmiy ta’rifi va asosiy komponentlari tahlil qilingan.

4. Yuriy Pavlov – Igrofikatsiya v obrazovanii: sovremennye podxody i texnologii. Moskva: Prosveshcheniye, 2018.